

ISLANDS *Kontakt*

ISLANDSKLUBBEN I DANMARK

WWW.DANFIL.DK/KLUBBER/ISLAND.HTM

Formand: Ib Schock. Tureby Allé 44a. 2650 Hvidovre.

Tlf. 36 78 27 11, E-mail: i_schock@post10.tele.dk

Redaktør: Ebbe Eldrup, Bolbrovænge 29, 2900 Rungsted Kyst.

Tlf. /Fax 45 86 46 27, E-mail: eeldrup@dadlnet.dk

Webmaster: Thomas@graungaard.dk

Nummer 44. august 2002.

REDAKTØREN HAR ORDET:

Desværre lykkedes det ikke at få et nummer af IslandsKontakt ud i april-maj måned som planlagt. Det beklager redaktøren. Redaktøren vil gerne påpege, at højere grad af bidrag fra flere i læserkredsen er bydende nødvendig, såfremt bladet fortsat skal udkomme 4 gange årligt. I bedes sende jeres stof i elektronisk format (via e-mail (i word/wordperfect-format eller i wordpad format) eller på diskette i nævnte formater). Redaktøren har desværre ikke tid til at renskrive fremsendte maskin- eller håndskrevne bidrag.

Det er mit håb at den kommende sæson vil bringe ligeså meget nyt på Islandsfronten som det foregående Hafnia år. God jagt!

I efteråret 2003 arrangeres Nordia 2003, dvs. nordisk frimærke udstilling, i Reykjavik i tiden 16.-19. oktober 2003. Selve udstillingen skal foregå i de dejlige lokaler på kunstmuseet Kjarvalsstadir, beliggende midt i Reykjavik.

Redaktøren skal være dommer på udstillingen og varetager tillige jobbet som dansk kommissær på udstillingen. Det skulle glæde mig meget om klubben kunne blive ligeså flot repræsenteret på udstillingen som på f.eks. Hafnia 2001. Velkommen med tilkendegivelser om ønsker om at udstille etc. og jeg skal fremsende Bulletin 1 samt anmeldelsesskemaer når de udkommer (Skriv til: Ebbe Eldrup, adresse: Se ovenfor). For alle var det måske en lejlighed til at besøge Island!

Rigtig god sæson til alle og velmødt i Værløse samt i Forum.

MØDEPROGRAM FOR EFTERÅRET 2002.

<i>Dato.</i>	<i>Foredragsholder.</i>	<i>Emne.</i>
<u>10. september</u>	Carl Simonsen	viser sin VARIANTSAMLING, som han påtænker at udstille på TOF i 2003.
<u>8. oktober</u>	Ib Schock	viser nogle plancher fra sin ustemplede Islands samling.

LØRDAG den 9. november Frimærker i Forum. Hvis vi kan få et lokale f.eks. kl. 13, vil vi holde et møde og prøve at få en til at vise og fortælle om et interessant emne. Bordet i restauranten vil vi også prøve at få etableret. - men nærmere herom i næste nummer som er beregnet til udsendelse sidst i oktober.

10. december JULEMØDE i Værløse med sædvanligt program.

Sædvanlige møder foregår i **modelokale 2** på **Værløse Bibliotek**, Bymidten, kælderen (indgang direkte i kælderen fra S-bane siden) og starter kl. 19.30. Dørene er åbne fra kl. 19.00.

Der serveres kaffe eller the med småkager – og der kan købes øl og vand.

Mødedatoer i foråret 2003:

Følger

MØDEREFERATER:

Referat fra generalforsamlingen

Generalforsamlingen d. 12. februar 2002 var besøgt af 10 medlemmer. Da den foreslåede **dirigent** Arne Fahnøe var på ferie valgte forsamlingen Jacob Arrevad til hvervet, og han fastslog generalforsamlingens lovlige indvarsling og beslutningsdygtighed.

Formandens beretning for året 2001, der var udsendt med ISLANDSKONTAKT nr. 43, blev vedtaget uden bemærkninger.

Orla Nielsen gennemgik det ligeledes **udsendte regnskab**, der viser et flot overskud på kr. 4.195.00 og en formue pr. 31.12.2001 på kr. 20.157.29. Dette fine resultat skyldes det forhold, at vi ikke har haft udgifter til produktion af de fem numre af bladet, vi udsendte i 2001. Regnskabet godkendtes.

Der var ikke **indkommet forslag** til generalforsamlingen, og vi gik derefter over til valgene. Næstformanden Hans L. Hansen og kassereren Orla Nielsen var på **valg**, og de blev begge enstemmigt genvalgt for 2 år.

Bestyrelsen havde i indkaldelsen foreslået en kontingentforhøjelse, men på baggrund af regnskabsresultatet trak man dette forslag tilbage. **Kontingentet** for året 2003 blev derfor fastsat uændret.

Under punktet **eventuelt** havde Albina Jensen et forslag om, at vi kunne købe en fotokopimaskine, hvis der blev problemer med fremstillingen af bladet. Forsamlingen mente, at dette var en god ide - når og hvis det blev aktuelt.

Generalforsamlingen sluttedes med den sædvanlige tak til dirigent og de fremmødte.

Generalforsamlingen 12. februar 2002:

Efter en kort drikkepause fortalte Jørgen Steen Larsen om en spændende - af de fleste glemt eller overset - side af Reykjaviks posthistorie. I 1930-årene oprettedes i omegnen af byen en række indleveringspostkontorer - oftest på en gård, eller hvor der lå en klynge huse. Disse fik navn efter stedet og de fleste fik tildelt et nummerstempel. Det viste sig imidlertid, at den indleverede postmængde var uhyre lille, og nogle af kontorerne lukkedes efter kort tid. Dette er så forklaringen på, at nogle nummerstempler i 240- og 290-rækken er så sjældne.

Jørgen Steen fremviste selvfølgelig en række plancher med breve og stempler fra alle disse små indleveringssteder - og I kan glæde jer til at se dem - for Jørgen Steen har lovet at skrive i bladet om dette emne.

Derefter viste Ib nogle plancher med prøvetryk i mange forskellige farver af det første 5 aur helsagskort.

12. marts 2002, Ebbe Eldrup, "Posthistorie":

Intet referat.

9. april 2002, Jørgen Steen Larsen, "Genanvendelse af kronestempler efter 1903":

Intet referat.

----o 0 o ----

ORLA JENSEN IN MEMORIAM

Vort mangeårige medlem, Orla Jensen måtte i april opgive sin mangeårige kamp mod et fortsat svigtende helbred. Det var imponerende så ofte Orla til trods for ovenanførte magtede at deltage i vore møder i Værløse - og dette endog i en positiv, hyggelig og udadvendt sindstilstand. Æret være dit minde Orla og vor varmeste tak for godt samvær her og hisset.

Orla gjorde bl.a. sin indsats på det organisatoriske plan - formand for Hobro frimærkeklub, bestyrelsesmedlem i KPK og senest som ditto i vor Islandsklub.

Hobro-klubben havde rund fødselsdag i 1989, og som medlem og eksformand ville Orla yde sit bidrag ved at opsætte og udstille Republikken Island 1944-69. Dette indbragte ham en velfortjent sølvmedalje for de 6 flotte rammer af det nyere Island.

Vi havde i januar en mødeaften med fremvisning af den nævnte samling, der i særdeleshed udmærker sig ved gode forsendelser samt adskillige fine annulleringer.

Orla havde også påbegyndt opbygningen af en motivsamling vintersport og talte på det seneste om at opbygge en specialsamling af 2 Konger udgaverne. Interessen skortede det således ikke på, men desværre satte det dårlige helbred sine begrænsninger for den fornødne energi til alvorligt at komme videre end som så.

Vi vil savne din meget hyggelige og venlige udadvendthed Orla – og en varm tanke skal sendes til din datter samt fru Jytte, der nu har det svært.

Tor C. Jensen.

Tillad redaktøren at tilslutte sig nævnte mindeord. Vi er mange der med Orlas bortgang har mistet et meget, meget godt bekendtskab.

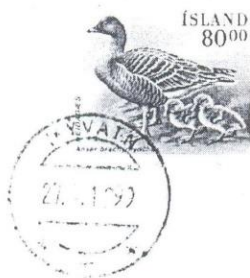
Ebbe Eldrup.

<u>Oversigt over IslandsKontakt nr. 44.</u>	<u>Side.</u>
REDAKTØREN HAR ORDET:	1
MØDEPROGRAM FOR EFTERÅRET 2002.	1
MØDEREFERATER:	2
Referat fra generalforsamlingen	2
12. marts 2002, Ebbe Eldrup, "Posthistorie":	2
9. april 2002, Jørgen Steen Larsen, "Genanvendelse af kronestempler efter 1903":	2
ORLA JENSEN IN MEMORIAM	2
"POSTKASSEN"	4
Nyt stempel fra Mývatn. v / Eivind Kolstad.	4
Mere om Póstur Sími numre. v/Pétur Eiríksson	4
Et mærkeligt stempel ? v / Jørgen Steen Larsen.	5
Mærkelige "nummer" stempler? v / Jørgen Steen Larsen.	6
FRASERBURGH & EDINBURGH cross stempler v/Jacob S. Arrevad.	6
Det runde korkstempel fra nr. 38 og 39.	7
Efterlysning af 35 aur Hekla med brede takker i højre side.	10
FASTE RUBRIKKER.	10
Nyt om varianter – HEKLA provisoriet 1954.	10
En usædvanlig portotakst. v/ Brian Flack og Jørgen Steen Larsen.	14
En usædvanlig forsendelse. v/ Jørgen Steen Larsen & Ebbe Eldrup.	15
NYE ARTIKLER.	16
"Bio Petersen" – breve. v / Wilbur Jónsson.	16
Falsk Reykjavik stempel: v / Jørgen Steen Larsen.	17
Póstkvittunarbók og andre postkvitteringer. v / Jørgen Steen Larsen.	18
KONTAKT TIL BESTYRELSEN OG REDAKTØREN.	23
ISLANDSKONTAKT NR. 45.	24
Venlig hilsen Ebbe Eldrup.	24
EFTERLYSNING: ANTIKVA STEMPEL A HRAUNGERÐI	24

"POSTKASSEN".

Nyt stempel fra Mývatn. v / Eivind Kolstad.

Mývatn (tidligere Reykjahlid) har siden slutningen af 1998 anvendt stemplet B8b3 Mývatn. Eivind oplyser nu, at der er udsendt et nyt Mývatn-stempel af den nye stempeltype med indskriften Islandspóstur og, at B8b3 stemplet med en så kort anvendelsesperiode som kun 3 år nok bliver usædvanligt.

B8b3-Mývatn.

Puttabretti
krakka klubbun DV
Póstholti 11
105 Reykjavík

Brevudsnit med det nye Mývatn-stempel.

Mere om Póstur Sími numre. v/Pétur Eiríksson

suppl. af Jørgen Steen Larsen

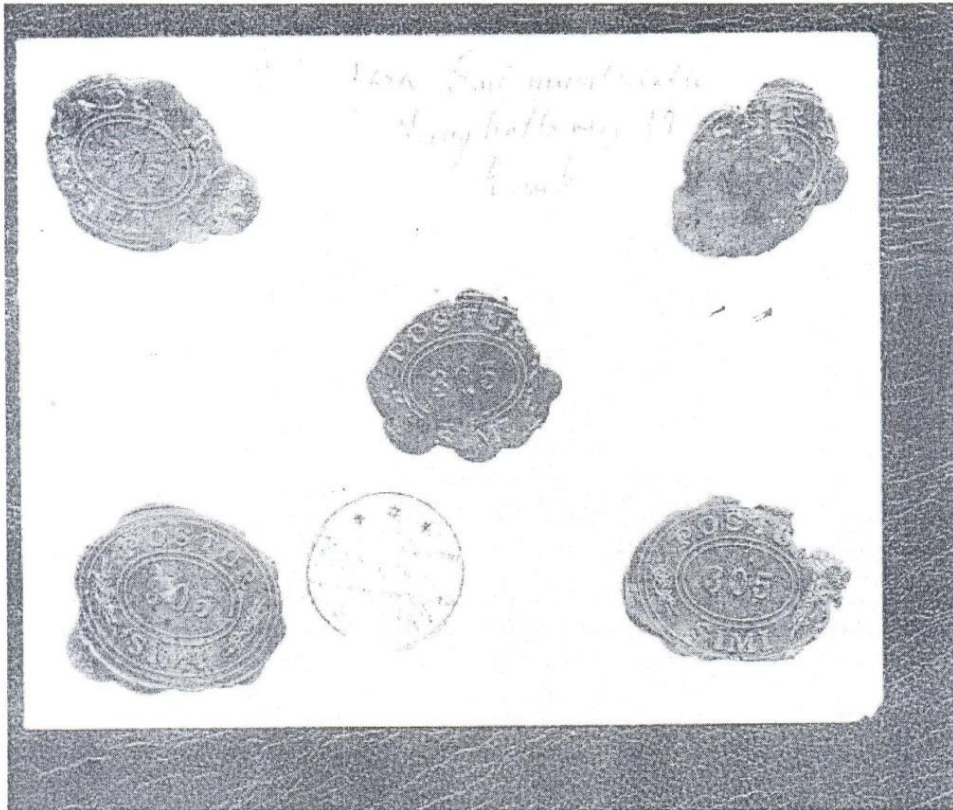

Fra Pétur Eiríksson, islænding, som selv samler brotype-stempler har vi modtaget afbildningen af værdibrev sendt fra LANGHOLT i Reykjavík 5.V.1959 (Jón Þorkelsson frimærkernes udgivelsesdag!) med signetstempel 305 på bagsiden, som på næste side. Kommentarer til: amypetur@teleline.es

Jørgen Steen Larsen kan også supplere med hensyn til signetstemplerne, idet han i sin samling har fundet et brev sendt fra Fiskilækur i 1965, hvor der på bagsiden er et aftryk af 183 i lak. Brevet er sendt til B. Beskow.

Portoberegning: ?

Hvem kommer først med portoberegning af denne forsendelse ?? Hvem har Brian Flacks portotabeller ? Skriv til redaktøren. Løsning i næste nr. af bladet.

Et mærkeligt stempel ? v / Jørgen Steen Larsen.

På en af Johnny Pernerfors's auktioner blev der udbudt følgende mærkelige stempel:

Det ovale stempel har indskriften "MENNTASKÓLINN Í REYKJAVÍK" og er med violet stempelfarve. Derudover er der anvendt B1d Reykjavík 6.4.38 på parstykket af Fc. tj. 48.

Menntaskólinn er afbildet på Fc. 890,

der blev udgivet i 1996.

POSTPHIL oplyste bl.a. ved udgivelsen, at det i 1841 blev det besluttet, at Latinskolen skulle flyttes fra Bessastadir til Reykjavík og, at man begyndte at opføre det nye skolehus i 1844. D. 1. oktober 1846 startede undervisningen med indvielsen af Den Lærde skole, som den blev benævnt indtil århundredskiftet. Sit nuværende navn, Reykjavík's Gymnasium, fik skolen i 1937.

Kan nogen hjælpe med en mulig forklaring på, hvorfor tjenestefrimærkerne ovenfor er afstemplet med Menntaskólinn's eget stempel ?

Skriv til: jslakt@post11.tele.dk

Mærkelige "nummer" stempler? v / Jørgen Steen Larsen.

Nedenfor vises tre mærkelige nummerstempler 38, 39 og 46, alle med violet stempelfarve. De dukkede op for nylig i et blandet lot med nummerstempler. Kan nogen af læserne hjælpe med en beskrivelse af baggrunden for brugen af disse stempler?

Stemplerne ovenfor på Fc. 245 er vist i naturlig størrelse.

Skriv til: jslakt@post11.tele.dk

FRASERBURGH & EDINBURGH cross stempler v/Jacob S. Arrevad. Med oplysninger fra Mike Tuttle, UK.

Mike Tuttle har været i arkiverne og skriver: "Dear Jakob, Have spent a couple of unsuccessful days in our P.O. Archives trying to find the original Edinburgh 'Paquebot' marks from the 'Impressions Books' (in which they would have been recorded when they were issued). One of my few extra successes were: ... the repair of the Fraserburgh datestamp on 2 June 1910. These early 'Two Thin Arc' types are from the Rubber Stamp Impression Books. The later, 'One Thick Arc' types are shown in the Steel Stamp Impression Books. The photo-copies attached are poor. Most of the books have been copied onto microfilm and the prints are from that. I do hope this is of interest to you. Best wishes, Mike"

Fraserburgh

Repa. ...

2 6
2 6. 10.

Jo tak, interessant er det. Det er lidt uvist hvad Mike mener med reparation af Fraserburgh stemplet d. 2. juni 1910. En anden oplysning af interesse er, at det brev, som jeg troede var stemplet i Fraserburgh i hvert fald ikke er stemplet med det stempel, som vi nu har fået kopi af. Der kan selvfølgelig være nok et Fraserburgh "Cross" stempel, der er udsendt mellem 1910 og 1917, men gåden om landingsstedet eksisterer stadig.

Det er i øvrigt også stadig en gåde, hvorfor der er påsat et engelsk frimærke på brevet si 21 i IslandsKontakt nr 43.

Skriv til: arrevad@mobilixnet.dk

Edinburgh

(Sorting Office)

Nov 2 1908

Mike skrev også: "...the record of issue of the Edinburgh 'Maltese Cross' datestamp, this was for the Edinburgh Sorting Office and issued on 2. Nov. 1908".

Tilsyneladende er der kun ét stempel fra Edinburgh med "Cross", og at det er brugt på Edinburgh postsortering fra 02 NO 1908. Det forklarer brugen NO 11 1908 og OC 24 1912. Det underlige imidlertid er, at det mig bekendt optræder allerede med datoen JU 28 1906. Hvem kan bidrage til at belyse dette spørgsmål ?

Skriv til: arrevad@mobilixnet.dk

Det runde korkstempel fra nr. 38 og 39.

v / Ib Schock, Johnny Pernerfors, Sigurdur Þorsteinsson, Þór Þorsteins og Jørgen Steen Larsen.

I IslandsKontakt nr. 38, side 3 – 4 var der i Postkassen et indlæg om følgende stumme korkstempel:

På Islandssamlarna i Göteborg's oktoberauktion var Johnny Pernerfors selv den heldige køber af det venstre parstykke ovenfor, lot 1693, "rund helsvart korkstempel" ca. 21 mm i diameter på et parstykke af 6 aur. Johnny oplyser, at det drejer sig om Fc. 11d, 4. tryk, 1891-92, med oren grå farve på middeltøkt papir.

Det andet parstykke, som tilhører Jørgen Steen Larsen, er 5 aur, Fc. 10c, 3. tryk af 5 aur lysegrøn, 1891.

Begge anvendelser er altså på udgaver, der leveres kort tid før C1-kronestemplerne leveres omkring årsskiftet 1894 / 95. Vi ved dog ikke, om dette skulle kunne bidrage til en forklaring på et muligt anvendelsessted.

Ib Schock har fundet en artikel fra Scandinavian Collectors Club's tidsskrift, The Posthorn, Vol. 32, No.1, Whole No. 121, February 1975, side 14 – 15, hvor Capt. K. Jahr har skrevet om anvendelse af anonyme stempler.

I artiklen er der vist en anvendelse af et rundt ca. 19 mm korkstempel på 10 aur Chr. IX. Diameteren på det tidligere viste stempel var ca. 21 mm og anvendelsen var som nævnt på Fc. 10c og 11d. Stemplet fra The Posthorn er altså både mindre og anvendt langt senere.

Stempler fremstillet af blødt materiale bliver normalt større og ikke mindre i brug, så der synes at være tale om to forskellige stempler.

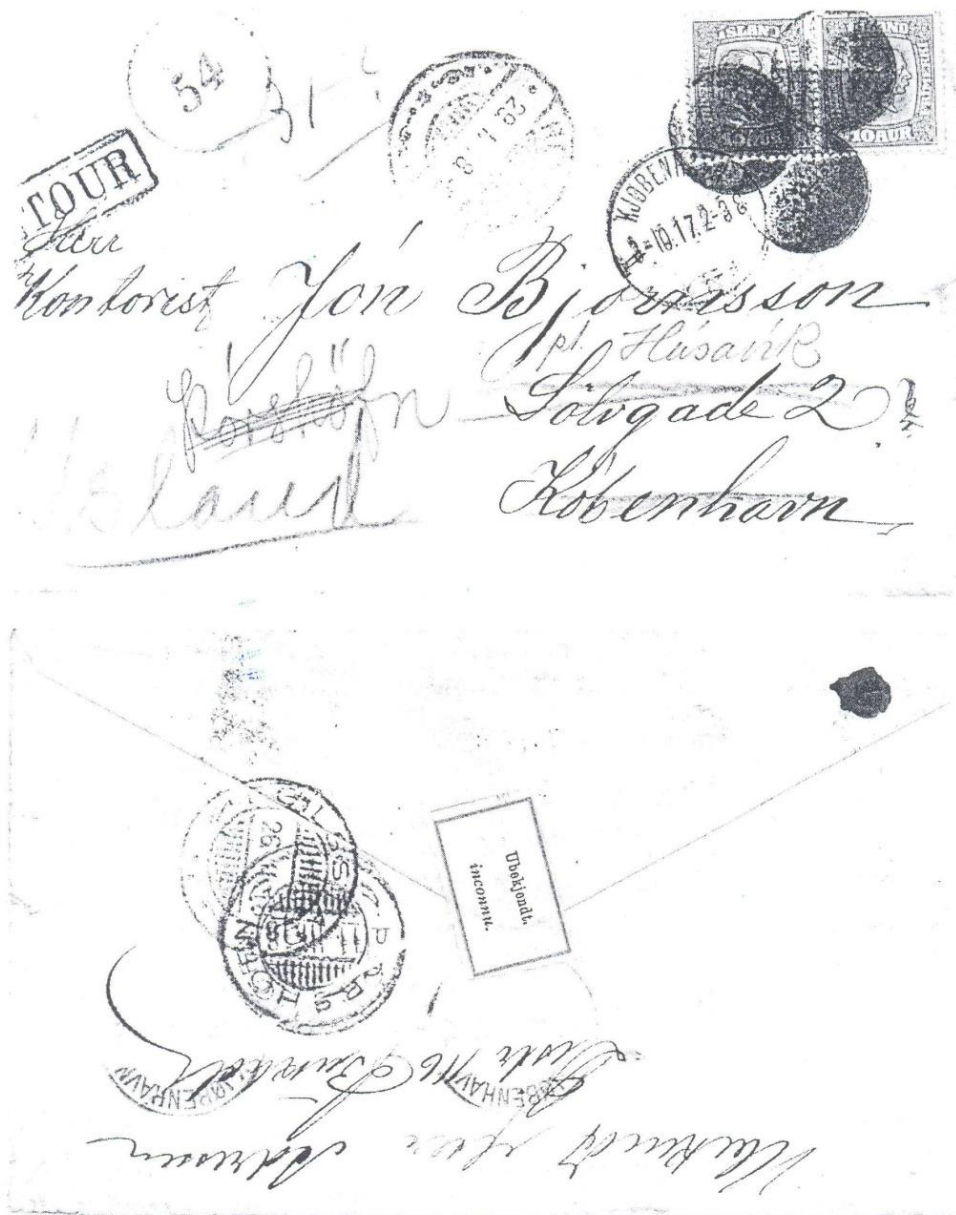
Det fremgår af The Posthorn, at stemplet på Chr. IX har været forelagt for Sigurður H. Þorsteinsson, der i første omgang udtalte, at det for ham var ukendt, men sandsynligvis stammede fra brugen af proppen til en rødvinflaske.

Ifølge The Posthorn har Sigurður efterfølgende oplyst, at han har løst gåden om, hvor korkstemplet har været anvendt, idet det er sket i Húsavík i 1917.

Sigurður har således set et brev fra Húsavík uden afsenderdato afstemplet med N1a-54 i Skinnastadur (samme distrikt som Húsavík). Brevet var returneret til Húsavík, hvor det ifølge Sigurður fik ikke mindre end 3 runde anonyme stempler og blev omadresseret til København. Transit København 3.10.1917. Herfra til Rønne i et forsøg på at finde modtageren. Transit Rønne 29.1.1918. Modtageren var imidlertid flyttet tilbage i Island, så brevet blev sendt til Egilsstadir, hvor det blev transitstemplet 26.2.1918, og endelig d. 1. marts 1918 kom det til modtageren i Þorshöfn.

Sigurður slutter med, at der stadig er række uløste spørgsmål:
Hvorfor blev korkstemplet anvendt?
Blev korkstemplet brugt til omadresserede breve?

Postiljonen udbød ved auktion nr. 168, i lot 231, et brev, der ligner det, som Sigurður beskriver.
Øverraskende nok var der ringe interesse for dette fine brev, som Ebbe Eldrup derfor "samlede op".
Derfor kan vi nu vise følgende afbildninger af for- og bagside:

Brevet er sendt til kontorist Jón Björnsson, Sølgade 2, København. Adressen Sølgade 2, København, er oversteget med blå, og der er ligeledes med blå påtegnet "Island". Der er med blyant tilføjet "Þorshöfn", som efterfølgende er overstreget, samt ligeledes med blyant tilføjet "pt. Húsavík".

Brevet er forsynet med følgende stempler:
Tre anonyme runde korkstempler med (19½ - 20) mm i diameter.
Kjøbenhavn 1(?).10.1917. (Bagsiden.)
Kjøbenhavn 3.10.1917. (Forsiden.)
Mærkat: "Ubekjendt. inconnu."
Påtegning: "Ubekendt efter Adressen. Distr 116 Bukholt"
Ordet Bukholt er måske lidt forkert – navn ?
RETOUR. (Er efter JSL's opfattelse fra København.)
Reykjavik 29.I.18.
Egilsstaðir 26.II.18.
Vopnafjörður ? - 3
Þórshöfn 11.III.18.
N1a-54. Blev i 1917 anvendt i Reykjavík.
Ved siden af nummerstemplet er der med blyant påført "31 ?"

Der er klippet ca. 1,0 cm af i brevets venstre side. Der er ingen tegn på, at der her har været påsat censurstrimmel. Kan brevet være åbnet i venstre side, fordi man ønskede at finde ud af, hvor brevet skulle sendes retur til, eller er det blot åbnet af modtager ?

Brevet er efter JSL's opfattelse sendt fra Island – (Húsavík-området ?) - via Skotland til Danmark, og de tre anonyme runde stempler er efter redaktørens opfattelse påført i det nordlige Skotland.

Selv om JSL ikke har set det brev, som Sigurður omtaler, vil han driste sig til at fremsætte den teori, at også dette har fået påført sine runde anonyme stempler i det nordlige Skotland.

Som allerede nævnt ovenfor er der efter redaktørens opfattelse tale om mindst to forskellige runde korkstempler. Det ene med diameter ca. 21 mm er anvendt på ovaludgaven anvendt omkring 1892, og det andet / de andre med diameter henholdsvis ca. 19 mm og (19½ - 20) mm er anvendt på kongedugaverne. Det efterlader os med spørgsmål om mindst to anvendelsessteder.

Vi ville gerne have bragt en kommentar fra Sigurður, men da dette desværre ikke har været muligt, har vi i stedet for forelagt artiklen ovenfor for Þór Þorsteins, det udtaler:

"Jeg har altid været tvivlene overfor SHP's forklaring om, at stemplet er anvendt i Húsavík. Jeg anser din forklaring om en anvendelse under 1. verdenskrig for at være langt mere acceptabel. Stemplet skal i bekræftende fald kun kunne findes på breve fra skibspost, og ikke på post der har passeret et islandsk postkontor.

Min svigermor var fra Þórshöfn, så jeg ved lidt om Jón Björnsson. Han købte i 1918 sammen med en ven, Jóhann Tryggvason, Örum & Wulff's huse og forretninger i Þórshöfn. Blandt samlere findes der mange breve med disse to herrers navne. Jeg ved, at Jón var i København, før han købte forretningerne, og det er sandsynligt, at han var rejst tilbage, og var på vej til Island, da brevet ankom til Danmark. Jeg ved intet om korkstemplet, men i disse år var det ganske almindeligt, at skibe sejlede fra Þórshöfn, Húsavík etc. med post direkte til Europa".

Brevet viser, at postbudet har forsøgt at spore Jón på ruten fra Egilsstaðir via BH Víkingavatn. Kan påtegningen "31 ?" mon være betegnelse for brevsamlingsstedet i Fossvellir ?

Sammenfatning om anvendelsessted for de anonyme korkstempler:

Teorien om at der i Húsavík skulle have været anvendt et ca. **21 mm korkstempel** på ovaludgaven omkring 1892 synes at mangle dokumentation. Anvendelsesstedet for dette "store" korkstempel er således ukendt. Intet tyder foreløbigt på at der ikke er tale om brugsmæssige anvendelser på ovalmærkerne.

Teorien om at der i Húsavík skulle have været anvendt et **(19½ - 20) mm korkstempel** på kongedugaverne mangler vi endnu at få dokumenteret. Efter JSL's opfattelse er der i stedet for tale

om anvendelser i Skotland under 1. verdenskrig således, at brevet ovenfor er et skibsbrev, der ikke er afstemplet med de anonyme stempler ved afsendelsen fra Island men først ved transit i Skotland. -

På baggrund af oplysningerne ovenfor vil redaktøren derfor indtil videre tillade sig at forkaste teorien om, at der på et tidspunkt har været anvendt et korkstempel i Husavík.

Vi kan derfor endnu engang kun **appellere til vore læsere om hjælp**, så skriv til IslandsKontakt, hvis du er den heldige ejer af en anvendelse af et anonymt korkstempel enten på ovaludgaven eller på kongedgaverne.

Efterlysning af 35 aur Hekla med brede takker i højre side.

Idet der henvises til afslutningen på artiklen side 10 – 14 om de to takningstyper på Hekla-udgaven, vil Jørgen Steen Larsen gerne høre fra dig, hvis du har / på et tidspunkt finder en stemplet dublet af grundmærket 35 aur Hekla med brede takker i højre side. Tlf. 45 87 46 62.

Har du et spørgsmål eller en oplysning, som også kan interessere andre medlemmer, søger du kontakt til andre medlemmer med et særligt samleområde, er der noget du tilbyder at sælge, er der noget specielt du søger til din samling, så skriv til "Postkassen".

FASTE RUBRIKKER.

Nyt om varianter – HEKLA provisoriet 1954.

Lidt mere om varianter på 5 aurar overtrykket på 35 aur Hekla fra 1954.

v / Tor C. Jensen og Jørgen Steen Larsen.

I IslandsKontakt nr. 3, januar 1988, var der på side 4 – 6 en artikel af Ebbe Eldrup og Torben Jensen om 5 AURAR provisoriet fra 1954 med bl.a. en gengivelse af omtalen af dette overtryk i Handbók um Íslensk Frímerki, VII, Reykjavík 1973.

Isafjörður 12.VII.54.

FRA ISLAND

Akureyri - dato ulæselig.

Normale kamtakninger med bred tak i venstre side. Sjælden takning med bred tak i højre side.

Det fremgår, at "overtrykningen blev foretaget på Rigstrykkeriet Gutenberg, Reykjavík. Det skete arkvis, d.v.s. 50 frimærker (10*5) ad gangen.", "Tallet 5, samt den brede og smalle bjælke var i håndsats., mens AURAR var i maskinsats (d.v.s. ordet AURAR var støbt i en linie modsat håndsats, hvor ordet ville være sammensat af 5 løse typer). Maskinsats er lavet i en blød legering, hvorved slid på satsen lettere opstår." samt, at "To af linierne, de to bjælker, er på et tidspunkt faldet ud af satsen, hvorfor der forekommer ark (litteraturen nævner 500 ark) uden bjælker på position 28. Fejlen blev opdaget, og ark med denne mangel blev tilbagekaldt. På disse få ark håndovertrykkes de manglende bjælker. Position 28 kendes således både uden overtryk over 35 og med håndovertryk (der er udflydende i grænserne og uden egentligt rektangulært præg i den brede overtryksbjælke." Det fremgår desuden, at der findes dobbelt overtryk og omvendt overtryk.

Der blev vist en del varianter, dog ikke:

- manglende bjælker i pos. 28,
 - håndovertrykte bjælker i pos. 28,
 - dobbelt overtryk og
 - omvendt overtryk,
- som vi derfor bl.a. gerne vil vise i denne artikel.

Manglende bjælker og håndstemplede bjælker i position 28.

2 eksempler på manglende bjælker over 35.

Håndovertrykte bjælker anv. Reykjavik.

Forstørret afbildning af håndovertrykte bjælker.

Der er vist yderligere et eksempel på håndovertrykte bjælker i Handbók um Íslenzk Frímerki, VII, side 23.

Håndovertrykte bjælker i position 41 ?

På mødet d. 8. januar fremlagde Tor Orla Jensen's spændende Republiksamling. Som et kuriosum viste Tor et arkudsnit af 5 AURAR overtrykket med position 11 – 50, hvor der i position 41 var, hvad der kunne ligne håndovertrykte bjælker.

Udsnit med position 31, 32, 33 og 41, 42 og 43.

Forstørret afbildning af position 41.

Ved fremlæggelsen blev der givet udtryk for, at der her måtte være tale om en forfalskning. Som begrundelser kan det nævnes, at:

- der kendes ingen andre eksempler på håndovertrykte bjælker i position 41.
- afstanden mellem en øverste og den nederste bjælke er for stor
- den nederste bjælke er ikke håndovertrykt og er forskudt til højre
- der er tydelig "smuds" (udflydende farve) rundt om den øverste bjælke.

Hertil kommer, at hvis man indlægger sigtelinier fra kanterne af de øvrige bjælkeovertryk i arket viser det sig, at den øverste bjælke i position 41 ovenfor på alle leder går lidt for langt ud.

Efter vores opfattelse er der således her blot sket det, at nogen har overdækket det normale overtryk med sort farve.

Dobbelt overtryk

Nedenfor vises to eksempler på dobbelt overtryk:

Eksempel fra TCJ's samling.

Thomas Høiland's auktion d. 3. maj 2000, lot nr. 6184. Dobbelt overtryk i det venstre mærke.

Ifølge beskrivelsen i Thomas Høiland's katalog er der her tale om et håndstempelt dobbelt overtryk i position 28.

Vi vil meget gerne efterlyse yderligere oplysninger fra vore læsere om disse to eksempler på dobbelt overtryk.

Omvendt overtryk.

Nedenfor vises to eksempler på omvendt overtryk:

Omvendt overtryk.
Ustemplet Reykjavík 29. III. 1958

På en af Oluf Linder nylig afholdt auktion blev der udbudt et tilsvarende omvendt overtryk – også stemplet Reykjavík 29. III. 1958. Nedenfor vises dette eksemplar forstørret:

Omvendt overtryk anvendt Reykjavík 29.III.1958.

Usædvanlige takninger på Hekla-serien.

Det fremgår også af Ebbe's og Torben's artikel samt af Handbók um Íslenzk Frímerki, VII, at der på nogle af Hekla-frimærkerne findes to forskellige takningstyper. De er opstået ved, at nogle ark er drejet 180° inden de blev indført i takningsmaskinen. Hvis takningen er sket fra arkets højre side, er der således fremkommet en bred tak i mærkets venstre side, og hvis takningen er sket fra arkets venstre side, er der fremkommet en bred tak i mærkets højre side.

I indledningen på denne artikel viste vi de to takningstyper på 35 aur. Den på 35 aur sjældne takning med bred tak i mærkets højre side kan også ses på alle 3 eksempler af det omvendte overtryk ovenfor, hvilket kan tyde på, at disse ark har ligget omvendt, allerede da de blev takket.

Er der nogen der kendes til omvendt overtryk, hvor takningen er "normal" med bred tak i mærkets venstre side?

Ifølge Handbók um Íslenzk Frímerki kendes der følgende takningstyper:

Værdi	Placering af de brede takker:
12 aur	I venstre side..
25 aur	Foroven
35 aur	Både i venstre og højre side. Bred tak i højre side er sjælden.
50 aur	Både i venstre og højre side. Forekommer lige ofte.
60 aur	I højre side.
1 kr.	Foroven.
10 kr.	Foroven.

Til denne oversigt kan vi tilføje, at 12 aur frimærket også findes med bred tak i højre side. Denne takning, der os bekendt ikke tidligere har været omtalt, må anses for at være sjælden.

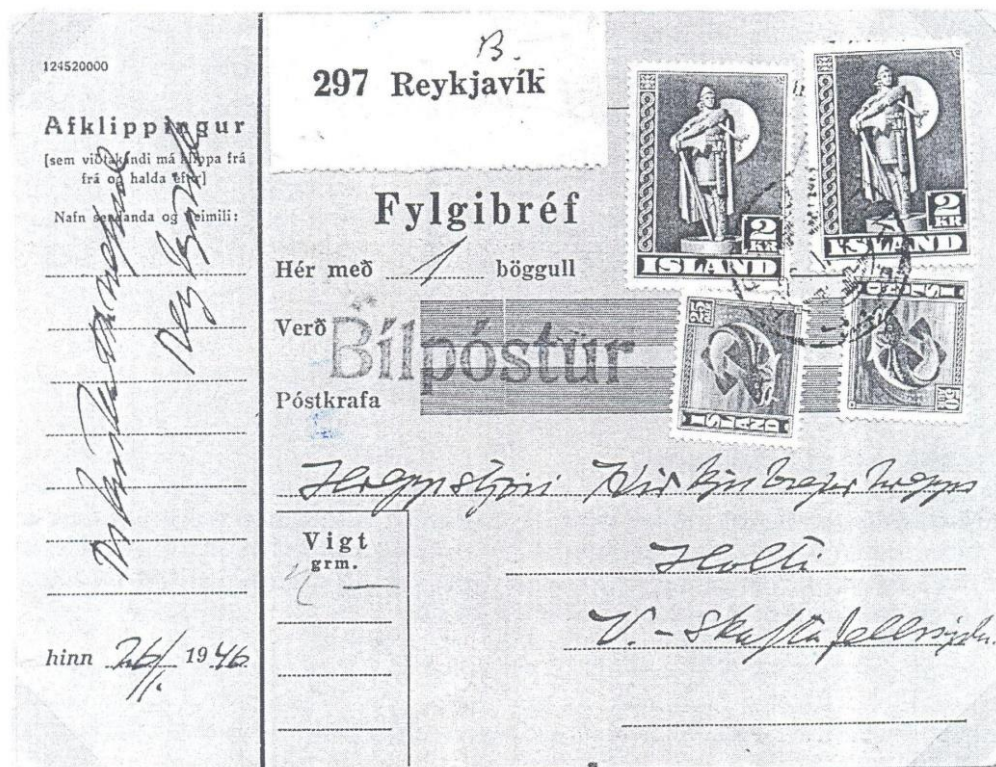

Bred tak i venstre side.

Bred tak i højre side.

En usædvanlig portotakst. v/ Brian Flack og Jørgen Steen Larsen.

Adressekortet ovenfor er sendt fra Reykjavík's pakkepostkontor til Holt, Kirkjubæjarhreppur, Vestur Skafthellssýsla, som ligger i det sydøstlige Island, tæt på den store gletcher Vatnajökull.

Det er afstemplet med B2c1 Reykjavík (29) d. 26.1.1946. Dette stempel blev ifølge Sigurdur Thormar anvendt ved Reykjavík Böggla-poststofan fra 8.2.1940. Tidligere var stemplet blev anvendt ved Tollpóststofan.

På mærkaten er der ud over "297 Reykjavík" noget, der kunne ligne et "B.", og som kunne være en forkortelse for Böggla-poststofan = Pakkepostkontoret.

Derudover er der et usædvanligt "Bílpóstur"-stempel.

Dette passer med portotabellen, som viser, at i perioden fra d. 15. november 1942 til d. 30. september 1947 kostede transport af en pakke på over 1 kg. men højst 3 kg. 4,75 kr., hvis transporten, som her, skulle ske med postbil.

Sundland's
Yndret
Lignemanns,
Einsjæder
gieri.
B. 12. '44

No 802

Fylgi brafi
Köggull vort Nr. 200.

Enni Anna Leifsdóttir
Nordungäla 248
Akureyr:

vægt
gram.
70

ISLAND 1944 17 JUNI 1944 5 KRONUR 5

DEENBEITEL 2KR FUGERILERI

ISLAND 1944 17 JUNI 1944 50 AURAR 50

ISLAND 1944 17 JUNI 1944 2KR FUGERILERI

Almindeligt brev anvendt som fylgibréf for værdipakke i Gröf Strand.
Bagside: B1a Akureyri –8.12.44.

Pakke 70 gram, 0-1 kg over land i vinterperioden 14.10-15.4.	10,00 kr
Værdi 200 kr, gebyr 0-300 kr	<u>1,50 kr</u>
I alt	11,50 kr

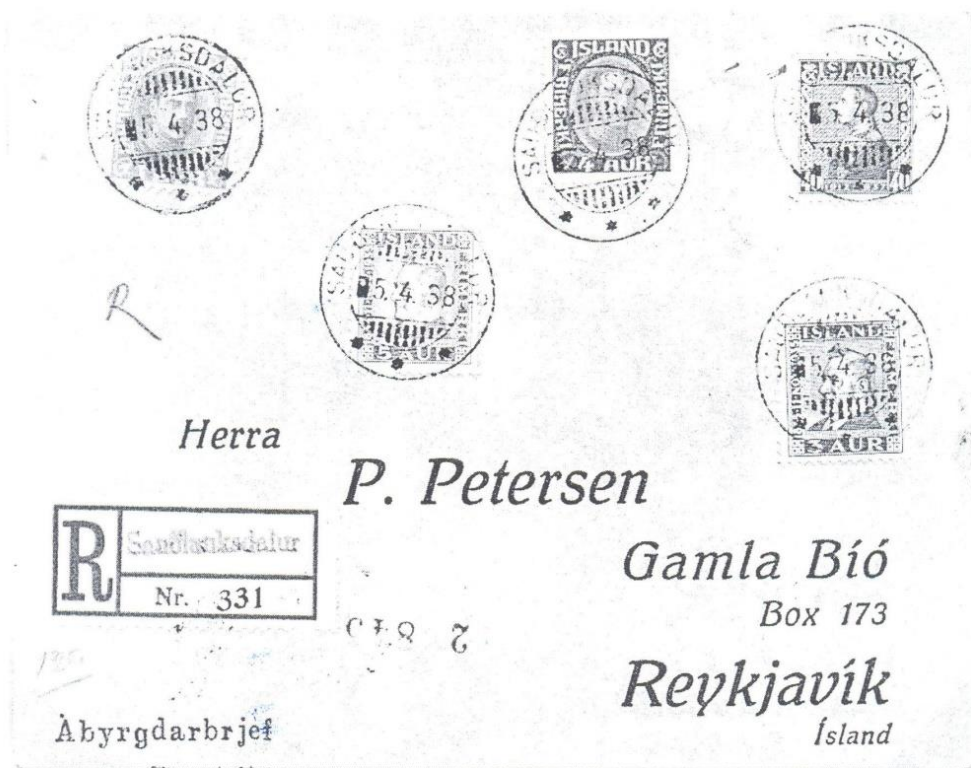
15

NYE ARTIKLER.

"Bio Petersen" – breve.

v / Wilbur Jónsson.

Mange af læserne har sikkert nu og da set et af de såkaldte Bio Petersen breve, som der nedenfor kan vises et eksempel af.

Bio Petersen brev, returneret fra Saudlauksdalur d. X5.4.38. Portoen $1 + 3 + 4 + 5 + 40 = 53$ aur svarer til en mindre overfrankering i forhold til den korrekte porto for et indenlands anbefalet brev på 50 aur. Sådanne overfrankeringer ses typisk på Bio Petersen breve og er formodentlig sket for at få flere stempelauftryk..

Wilbur har sendt IslandsKontakt en kopi af teksten til et af de breve, P. Petersen / "Bio Petersen" sendte til en række poststeder. Oversat lyder teksten således:

"Reykjavik, i marts 1938.

Postkontoret ...

Undertegnede, som samler på frimærker fra alle de islandske poststeder, mangler frimærker til sin samling afstemplet med poststemplet fra Deres poststed.

Vil De være venlig at afstemple frimærkerne på vedlagte breve og returnere dem med det næste postbud.

Vær opmærksom på, at frimærkerne bedes afstemplet så komplet og klart, som det er muligt.

På forhånd tak"

Nedenfor kan vises en kopi af den originale tekst for det brev der blev sendt til Hafnarfjörður:

Reykjavík, 1 marz 1938.

Póstafgreiðslan

Undirritaðan, sem er að safna frimerkjum frá öllum póststofum landsins, vantar í þetta safn frimerki, stimpluð með stimpli póststofu yðar.

Vinsamlegast gjörið mér þann greiða að stimpla frimerkin á meðfylgjandi umslagi og senda það hingað aftur með fyrstu póstferð.

Athugið, að frimerkin eiga helst að stimplast eins skýrt og greinilega og mögulegt er.

Þakka fyrirfram fyrir greiðvöknina.

Virðingarfyllst

J. Petersen

Gamla Bíó, Reykjavík.

Wilbur tilføjer, at han er temmelig sikker på, at han også har en anden brevttekst, som "BioPetersen" sendte til de mindre poststeder, for at bede om at måtte købe ældre frimærker. Dette brev må vi altså have til gode til en anden gang.

Falsk Revkjavik stempel: v / Jørgen Steen Larsen.

Hos Thomas Høiland's mini-salg mod skriftligt bud d. 22. februar 2002, var der der i lot 7135 følgende smukke anvendelse af et Reykjavík-stempel:

(Afbildningen ovenfor er forstørret op, så den nogenlunde svarer til 1:1.)

Umiddelbart kunne stemplet ligne en usædvanlig sen anvendelse af stempeltype G1b.

I IslandsKontakt nr. 36, august 2000, side 4 – 5, viste og omtalte Leif Fuglsig andre sene anvendelser af dette stempel. Jeg har derfor spurgt Leif til råds om afstemplingen ovenfor.

Som svar peger Leif på, at der stort set kan trækkes en ret linie gennem den lodrette streg i E, den vandrette linie i datoangivelsen og videre til I'et. Derved ligner afstemplingen meget det gamle D2 Reykjavík-stempel. På G1b-stemplet rammer linien gennem den lodrette steg i E og datolinien derimod bunden af V'et, så dette stempel kan det ikke være.

Da det gamle D2 Reykjavík i 1888 sendtes til reparation i København og efter opgravering kom retur som G1b, og I GILDI overtrykkene er fra 1902, kan det også udelukkes, at der er tale om en sen anvendelse af D2-stemplet.

Hertil kan vi tilføje, at den højre opstreg på Y'et dels er for langt og dels hælder lovlig langt mod højre.

Leif og jeg er derfor enige om, at der må være tale om et helforfalsket stempel.

Da vi ikke mener at have set denne forfalskning tidligere vil vi meget gerne høre, om andre har synspunkter eller tilsvarende aftryk af denne interessante afstempling.

Póstkvittunarbók og andre postkvitteringer. v / Jørgen Steen Larsen.

Fra det posthistoriske samleområde kan der nedenfor vises en islandsk postkvitteringsbog fra 1902 som sidste år blev "fundet" hos Næstved Filatelistklubs Anvisningssalg.

Póstkvittunarbók

Oddur Björnsson,
Akureyri

Verð 50 aura.

REYKJAVÍK
Isafoldarprentsmiðja
1902

Af pladshensyn er afbildningen ovenfor kun et udsnit af bogens forside.

På forsidebladet er der påført stemplet "Oddur Björnsson, Akureyri", som ifølge Jakob Arrevad's artikel om Laura i IslandsKontakt nr. 38 var navnet på et trykkeri. Det er formodentlig dette firma, der har anvendt postkvitteringsbogen til brug for kvitteringer for anbefalede breve, pengebrev m.v., som blev afleveret til postvæsenet. På grund af beskæringen af forsiden kan man ikke se, at der i det øverste venstre hjørne er en sikkerhedssnor, der går gennem alle bogens sider.

Inde i bogen er der på side 3 – 9 er oversigt over gældende portosatser indenlands og udenlands. Derefter er der på side 9–10 følgende beskrivelse om indførsler i postkvitteringsbogen:

"Postkvitteringsbogen og indskrivninger i denne.

Postkvitteringsbøger er kun til salg fra posthuse og postkontorer. (Póststófunni og póstaðgreiðslustöðum.) Brevsamlingssteder må anskaffe dem fra det nærmeste posthus, hvis det ønskes.

Postkvitteringsbøger, der udgives i udlandet og ikke af poststyrelsen, er ugyldige.

Denne postkvitteringsbog bruges ved postsendinger indenlands som udenlands.

Når afsender ønsker en kvittering i postkvitteringsbogen, skal det noteres i alle felter undtagen de tre sidste felter. Ingen rettelser må ske på det skrevne beløb. Hvis afsenderen ikke udfylder felter i bogen korrekt, og det ikke ændres, skal den postassistent, der sender, gøre det mod almindelig ydelsestakst (5 aur) for hver kvittering. Derefter udfylder postassistenten de tre sidste felter. Har han optalt pengebeløbet, skal dette straks skrives oven over tallet i det sidste beløbsfelt i bogen.

Postmesteren i Reykjavík."

Det fremgår af forsiden, at postkvitteringsbogen blev solgt for 50 aur.

Selve indførslerne i bogen og postvæsenets kvitteringerne fremgår på side 12 – 95 med en linie pr. forsendelse og dækker perioden 9.6.1905–12.4.1915. Eksempel på indførsel i postkvitteringsbogen:

50

Dagur	Viðtakandi	Ákvörðunar- staður	Sendingin
1911			
6/12	Carl Björnsson	Hólmnes	Búggul krafa

Venstre side af postkvitteringsbogen udfyldt for en forsendelse.

51

Vigt		Verðupphæð				Greiddur búðareyri	Kvittun
Pd.	kv.	Þennan dálk útfyllir send- andi		Í þessum dálk endurtekur póst- maður upphæðina			
		Kr.	a.	Kr.	a.	a.	
		B.-krafa 6 90				65	

Højre side fra postkvitteringsbogen udfyldt for den samme forsendelse. Bemærk sikkerhedssnoren.

Greiddur burdareyrir – Betaling. Kvittun – Kvittering.

Postbevis erhvervet på Thomas Høiland's 29. auktion, nov. 2000, lot nr. 5089:

Til vanskia verður að segja innan eins árs, frá því er sendingin var látn á postum.

Postkvittun.

Til *M. E. Buch*
Káðen Havn

er hér í dag skilað til flutnings: af
O. Johnson & Hæcker
Nordbryfi Nr. 711

700 kr. a.; vigt: pd.
48⁴ kvint, og er fyrir það galdið alls:
með almindum frimerkjum *150* aur.
í peningum *5* aur.
155

Poststofan í Reykjavík *16/8 1907*
Guðni Eiríkj

20

Oversættelse:

Póstkvittun – Postkvittering. Til – Til. Er hér i dag skilad til flutnings: – Er her i dag afleveret:

Vigt – Vægt. Og er fyrir það góldid alls: með álimdum frimerkjum ... aur i peningum ... aur. – og er der i alt betalt med pålimede frimærker ... ører, i penge (kontant) ... ører.

Póststofan í Reykjavík – Poststuen i Reykjavik ... 1907.

Til vanskila verður að segja innan eins árs, frá því er sendingin var latin á póstin. –

Skal afhentes inden 1 år fra postindlevering.

Póstkvittun.

Til vanskila verður að segja innan eins árs, frá því er sendingin var latin á póstin.

Til *Mey & Edlich*

á *Leipzig-Plagwitz*

er hér i dag skilad til flutnings: frá *Prof*

J. Jónsson á *Ísafirði*

Postbúðunum *N. 31-81 =*

28 kr. *39* a: rígt: — pund — kvint,

og er fyrir það góldid alls:

með álimdum frimerkjum *18* aur.

i peningum *6*

Póstafgreiðslan

4/4 1903.

Jóna Jónsdóttir

Postbevis fra Isafjörður 4.4.1903 med aftryk af smuk krone-posthornsignet.

På Jan Holding's auktion d. 27. januar 2001, var der i lot nr. 245 en tilsvarende dansk postkvittering fra 1887. Tekst:

"Postbeviis.

Til ...

er her i dag indleveret: ...

Vægt Pd. Qvint

hvorfor ialt er erlagt:

ved påklæbede frimk. ...

Contant ...

Faaborg Postcontoir, d. ... 187 ”

Lodret tekst:

”Mangler maae anmeldes inden 3 Maaneder fra Indleveringen.”

Som supplement har vi fra Thor Thorsteins fået tilsendt en kopi af en anden ældre Póstkvittanabók fra 1896.

PÓSTKVITTUNARBÓK

frá 18..... til 18.....

REYKJAVÍK.
BÓKAVERZLUN Ó. FINSEN'S.
FJELAGSPRENTSMIDJAN.
1896.

Kopien ovenfor er et udsnit af Póstkvittunarbók'ens forside. Thor Thorsteins oplyser, at postkvitteringsbogen tilhører Bókasafn Kópavogs. Det fremgår, at bogen er udgivet af Ó. Finsen's boghandel i 1896 og trykt hos Fjelagsprentsmidjan. Der er ikke påført en prisangivelse.

Thor Thorsteins skriver, at Ó. Finsen er den samme person, som var póstaðgreiðslumadur – leder af postkontoret – i Reykjavík. Også denne postkvitteringsbog har en indledning med oplysninger om portosatser m.v.

For forfatteren kunne det se ud til, at Ó. Finsen har udgivet postkvitteringsbogen fra 1896 i sin egenskab af boghandler. Jeg vil derfor gerne spørge, om postkvitteringsbogen fra 1902 kan være den første, der er officielt udgivet af det islandske postvæsen ?

Hvis nogen har tilsvarende postkvitteringsbøger eller postkvitteringer eller kan bidrage med supplerende oplysninger om afbildningerne ovenfor, vil jeg meget gerne vende tilbage til dette posthistoriske emne i et senere nummer af IslandsKontakt.

Mærkat med testen "Encombrant Rúmfrekur". v / Jørgen Steen Larsen.

Det officielle postsprog har fra gammel tid været fransk, så for at forsøge at forstå mærkatens tekst, forsøgte jeg at slå op i en gammel fransk / dansk ordbog. Ganske rigtigt fandt jeg her ordet "Encombrant", som betyder "voluminøs - tager plads op".

Afklippingur,
(sem viðtakandi má
halda eftir)

Nafn og heimili
sendanda:

Reykjavík

Ebl. 507

fyrir frímerki

000204

Þyngd kg 2

Póstkrifa:

Kr. 2.008 au. 00

Verð:

Kr. au.

Innihald: Listi

Nafn og heimili viðtakanda:

Hr. Bjarni Einarsson

Brekkustíg 6, Ytri-Njarðvík

hinn 20/3 19 70

86930000

92.50
20.3.70
REYKJAVÍK

ISLAND
Kr. Au.
+ 09250
POSTUR

KONTAKT TIL BESTYRELSEN OG REDAKTØREN.

Emne.	Kontaktperson.	Mail-adresse.
Møder og arrangementer.	Ib Schock.	i_schock@post10.tele.dk
Adresseændringer.	Hans L. Hansen.	hlrdhansen@post.tele.dk
E-mail adresser	Hans L. Hansen.	
Optagelse i foreningen.	Hans L. Hansen	
Kopier af IslandsKontakt.	Hans L. Hansen.	
Kontingent	Orla Nielsen.	orlaniel@post5.tele.dk
Udstillinger og forfalskninger.	Ebbe Eldrup.	eeldrup@dadlnet.dk
Indlæg til IslandsKontakt.	Ebbe Eldrup.	

ISLANDSKONTAKT NR. 45.

IslandsKontakt nr. 45 planlægges udsendt ultimo oktober 2002, så jeg vil meget gerne modtage dit indlæg senest d. 13.10. 2002.

Venlig hilsen Ebbe Eldrup.

Til brug for IslandsKontakt nr. 44 efterlyses specielt bidrag vedrørende:

EFTERLYSNING: ANTIKVA STEMPEL A HRAUNGERÐI

Ifølge ON er stemplet ikke kendt anvendt senere end på to konger udgaven fra 1907. Disse sene anvendelser er usædvanlige.

Brevkort afstemplet i Reykjavik d. -9.1.(19)10, transitstemplet med A Hraungerdi d. 10.1 (1910) og med A Völlur d. 17.1 (1910). Transitstemplerne passer med postruten til Vík i Mýrdal.

A-stemplet afløses af brotypestemplet B2c1 Hraungerdi, der ifølge Þór Þorsteins udsendes d.5.9.1911.

Det vides ikke, om A-stemplet er anvendt helt frem til B2c1-stemplet tages i brug.

Jeg vil derfor meget gerne efterlyse andre sene anvendelser af A Hraungerdi fra d. 10.1.1910 til d. 5.9.1911.

Skriv til: jslakt@post11.tele.dk
eller Jørgen Steen Larsen, Caroline Amalievej 112B, 2800 Lyngby.